

Motiveeriva intervjuerimise terminibaas		
Termin (eesti k)	Termin (ingl k)	Definitsioon (eesti k)
aktsepteerimine	<i>acceptance</i>	üks motiveeriva intervjuerimise vaimsuse neljast komponendist, milles praktiseerija väljendab inimese kõikset hinnanguvaba mõistmist
ambivalents	<i>ambivalence</i>	võistleva motivatsiooni olemasolu muutuse suhtes
avatud küsimus	<i>open question</i>	küsimus, mis annab vastajale avara vastamisvõimaluse
ebakõla	<i>discord</i>	inimestevaheline käitumine, mis viitab lahkkelile nõustamissuhtes
eksperdilõks	<i>expert trap</i>	nõustaja eeldus ja väljendusviis, et tal on parimad lahendused kliendi probleemidele
empaatia	<i>empathy</i>	võime mõista kliendi sisemaailma ning seda mõistmist talle väljendada
eneseusu skaala	<i>confidence scale</i>	skaala, üldjuhul väärtustega 0–10, mille abil palutakse kliendil hinnata oma eneseusku ja suutlikkust konkreetset muutust ellu viia
ennatliku fookuse lõks	<i>premature focus trap</i>	nõustaja eksimus, mille puhul asutakse fookustama enne piisavat kaasamist püüdes klienti juhendada enne koostöise suhte loomist ja läbiräägitud ühiste eesmärkide leidmist
esiletoomine	<i>evoking</i>	kolmas neljast motiveeriva intervjuerimise protsessist, mille eesmärk on esile kutsuda inimese enda motivatsiooni muutuseks
ettevalmistav muutusejutt	<i>preparatory change talk</i>	kliendi muutusejutu alamliik, mis väljendab valmisolekut muutuseks, ilma et sellega kaasneks konkreetne kavatsus või pühendumine; vormideks on soovi, võime, põhjuse ja vajaduse väljendamine
fookustamine	<i>focusing</i>	teine neljast motiveeriva intervjuerimise protsessist, mille eesmärk on leida ühine muutuse eesmärk või suund
juhendav stiil	<i>guiding</i>	loomupärane suhtlusstiil, mis asetseb käsutava ja järgiva stiili vahel ning kujutab endas tasakaalustatud lähenemist küsimise, empaatilise kuulamise ja kliendi nõusolekul info jagamise vahel
järgiv stiil	<i>following</i>	loomupärane suhtlusstiil, mis sisaldab teise inimese kogemuste kuulamist ja järgimist ilma omapoolset sisu ja suunda lisamata
kaasamine	<i>engaging</i>	esimene neljast motiveeriva intervjuerimise protsessist, mille eesmärk on luua vastastikku usaldav ja austav suhe

kahepoolne peegeldus	<i>double-sided reflection</i>	intervjueerija peegeldus, milles on esindatud nii kliendi samaksjäämis- kui ka muutusejutt, ühendades need pooled sidesõnaga „ja“
kavatsuse väljendamine	<i>activation language</i>	kliendi mobiliseeriva muutusejutu vorm, mis väljendab kalduvust tegutseda, ent ei sisalda piisavalt pühendumise väljendumist
keeruline peegeldus	<i>complex reflection</i>	peegeldus, millega tehakse oletus ja täiendatakse või muudetakse kliendi öeldu tähendust
keeruline tunnustus	<i>complex affirmation</i>	nõustaja väärtustav lausung, mis tõstab esile inimese püsivat tugevust
kokkuvõte	<i>summary</i>	peegeldus, mis seob kahe või enama varasema ütluse sisu
kõrvale astumine	<i>coming alongside</i>	intervjueerija aktsepteerib ja peegeldab kliendi väljendatud juttu, ilma seda vaidlustamata või suunamata, vastuseks olukorrale, kus klient järjepidevalt räägib samaksjäämisjuttu või tekib suhte ebakõla
käsitav stiil	<i>directing</i>	loomupärane suhtlusstiil, mis sisaldab juhtimist ning korralduste, nõuannete, info või juhiste andmist
küsimus-vastus lõks	<i>question-answer trap</i>	nõustaja eksimus, mille puhul küsitakse liiga palju küsimusi, jättes kliendi passiivse vastaja rolli
lihtne peegeldus	<i>simple reflection</i>	peegeldus, mis ei lisa kliendi öeldule olulist sisu
lihtne tunnustus	<i>simple affirmation</i>	nõustaja väärtustav lausung, mis pöörab tähelepanu inimese muutust toetavale ütlusele või tegevusele
lõigu jätkamine	<i>continuing the paragraph</i>	peegeldava kuulamise viis, mille puhul nõustaja pakub, mis võiks olla järgmine (veel ütlemata) lause kliendi jutus
mobiliseeriv muutusejutt	<i>mobilizing change talk</i>	muutusejutu alaliik, milles klient vihjab või väljendab konkreetset valmisolekut tegutseda; vormid on kavatsuse, pühendumise või tegutsemise väljendamine
motiveeriva intervjuerimise hindamissüsteem	<i>MITI</i>	vahend nõustaja tegevuse kodeerimiseks, mille abil on võimalik mõõta motiveerivat intervjuerimise rakendustruudust
motiveeriva intervjuerimise protsessid	<i>tasks of MI</i>	kaasamine, fookustamine, esiletoomine ja planeerimine, mis üksteisele ehitudes loovad vestlusele loogilise kulu ning annavad nõustajale juhised tegutsemiseks
motiveeriva intervjuerimise vaimsus	<i>spirit of MI</i>	häälestatus ja meelestatus, millest motiveerivat intervjuerimise praktiseerija lähtub; sisaldab endas partnerlust, aktsepteerimist, osavõtlikkust ja võimestamist

motiveeriv intervjuerimine	<i>motivational interviewing</i>	koostöös toimuv suhtlusstiil, milles pööratakse erilist tähelepanu muutust käsitlevale sõnavarale ning tugevdatakse inimese motivatsiooni ja pühendumist kindlale eesmärgile, uurides inimese enda põhjusi muutumiseks
muutuse eesmärk	<i>change goal</i>	kokkulepitud siht, mille poole klient püüdleb, et saavutada soovitud muutus oma käitumises või elus
muutusejutt	<i>change talk</i>	igasugune kõne, mis soosib liikumist konkreetse muutuse eesmärgi suunas
muutusejutu kultiveerimine	<i>cultivating change talk</i>	protsess, mille käigus nõustaja aktiivselt mõjutab klienti muutuse poolt kõnelema ja suurendab enesekindlust muutusega hakkama saamiseks
osavõtlikkus	<i>compassion</i>	üks motiveeriva intervjuerimise vaimsuse neljast komponendist, pühendumus edendada inimese heaolu
parandamisrefleks	<i>fixing reflex</i>	loomulik kalduvus ennetada kahjusid või toetada inimese heaolu tema probleeme lahendades
partnerlus	<i>partnership</i>	üks motiveeriva intervjuerimise vaimsuse neljast komponendist, milles praktiseerija on kaasteeline enda elu eksperdiks olevale inimesele
peegeldus	<i>reflection</i>	nõustaja ütlus, millega ta väljendab, kuidas ta kliendist aru saab
planeerimine	<i>planning</i>	viimane neljast motiveeriva intervjuerimise protsessist, mille eesmärk on leida viis konkreetse muutuse saavutamiseks
põhjuse väljendamine	<i>reason language</i>	ettevalmistava muutusejutu vorm, milles klient väljendab "kui...", siis..." vormeli kaudu motiivi muutuseks
pühendumise väljendamine	<i>commitment language</i>	kliendi mobiliseeriva muutusejutu vorm, mis annab märku kavatsusest või valmisolekust muutus ellu viia
samaksjäämisjutt	<i>sustain talk</i>	igasugune kõne, mis soosib praeguse olukorra püsimist, mitte muutuse poole liikumist
samaksjäämisjutu pehmendamine	<i>softening sustain talk</i>	protsess, mille käigus nõustaja vastab samaksjäämisjutule või ebakõlale viisil, mis vähendab nende sügavust, tugevust või hoogu
soovi väljendamine	<i>desire language</i>	ettevalmistava muutusejutu vorm, milles klient väljendab, et ta eelistab muutust
suletud küsimus	<i>closed question</i>	küsimus, mis piirab kliendi vastamisvõimalusi
tegutsemise väljendamine	<i>taking-steps language</i>	kliendi mobiliseeriva muutusejutu vorm, mis kirjeldab tegevusi või samme, mis on juba muutuse suunas tehtud

tunnustus	<i>affirmation</i>	nõustaja lausung, millega ta rõhutab inimese loomumaiseid tugevusi või muutust toetavaid käitumisi
tähtsuse skaala	<i>importance ruler</i>	hindamisskaala, tavaliselt väärtustega 0–10, mille abil palutakse kliendil hinnata konkreetse muutuse tähtsust
täpne empaatia	<i>accurate empathy</i>	oskus sügavalt ja täpselt tajuda ning peegeldada tagasi teise inimese kogemust
vajaduse väljendamine	<i>need language</i>	ettevalmistava muutusejutu vorm, milles klient väljendab sündi muutuseks põhjendust esitamata
võimestamine	<i>empowerment</i>	üks motiveeriva intervjuerimise vaimsuse neljast komponendist, milles praktiseerija aitab inimesel avastada ja kasutada oma tugevusi ja võimeid
võime väljendamine	<i>ability language</i>	ettevalmistava muutusejutu vorm, milles klient väljendab, et ta tajub enda võimet muutuda
ümberraamistamine	<i>reframing</i>	nõustaja ütlus, mis kutsub klienti kaaluma öeldu alternatiivset tõlgendust